

Nyheter från Radiomuseet

Nr 57, 1 oktober 2013

Lars Lindskog
Redaktör
l.lindskog@hem.utfors.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se

Bokmässan blev en succé

Jarl Svensson t.v. och Åke Kjellin tar hand om en intresserad besökare på mässan

Bilder Lars Lindskog

För första gången sedan 1998 deltog Radiomuseet i den årliga bokmässan. Intresset var mycket stort och vi som stod i monter fick mycket att göra med att berätta för besökarna att det finns ett radiomuseum i Göteborg och var detta är beläget. Vi bjöd in folk att besöka museet för halva priset och på den inbjudan fanns även en liten karta över vad museet är beläget. Huvudnumren i vår monter var TV-mottagaren från 1957 med 17 tums bildrör som visade konståkning och Philipsradion från 1933 som återgav en egenproducerad mellanvågssändning som togs emot från Bo Sörenssons

radiosändare. Vi hade även med en DAB-radio för att informera om att FM-radion kommer att ersättas om knappt tio år men intresset för detta var inte så stort ännu.

Vi fick massor av kontakter och t.o.m. några nya medlemmar så nu har styrelsen anmält att vi vill delta i Bokmässan även nästa år.

Ake Kjellin och Jarl Svensson med några entusiastiska besökare

Dags för höstens första loppmarknad på lördag

Första försäljningen av radioutrustning och tillbehör efter sommaren blir

Lördagen den 5 oktober klockan 12-14.

Platsen är som vanligt i trapphuset vid Radiomuseet.

Det blir ytterligare en marknad under hösten nämligen den 30 november.

Bertil Bengtsson
sm6aal@tele2.se

Höstens kurser

Det finns fortfarande platser kvar till höstens tre kurser för den som är intresserad. Trimningskursen har blivit framflyttad tre veckor p.g.a. en dubbelbokning. De tider som gäller anges nedan:

1. Trimning av Superheterodynmodtagare.

Kursledare: Åke Kjellin

Kursdag: 26 – 27 oktober. Kl: 09:00 – 15:00

Kursavgift: 250 kronor, inklusive ett ex. av Åkes kompendium. OBS! Om du redan har köpt Åkes kompendium så kostar kursen bara 125 kr.

2. Elementär radioteknik

Kursledare: Åke Kjellin

Kursdag: 12-13 oktober. Kl: 09:00 – 15:00

Kursavgift: 250 kronor, inklusive ett ex. av Åkes kompendium + ev. utdrag av något ÅGA-kompendium. OBS! Om du redan har köpt Åkes kompendium så kostar kursen bara 125 kr.

3. Elektrisk mätteknik

Kursledare: Bengt Lindberg.
 Kursdag: 9 november. Kl: 09:00 – 15:00
 Kursavgift: 125 kronor

Anmäl dig till höstens kurser genom att maila till bo@sorensson.se .
 Välkommen till höstens kurser!

Åke Kjellin
 Bengt Lindberg
 Bo Sörensson

Höstmötet lördagen den 21 september

Den 21 september träffades medlemmarna Radiohistoriska föreningen till medlemsmöte. Ordförande Åke Kjellin gav en rapport om vad som är på gång på Radiomuseet. Här är några punkter som Åke tog upp:

1. Det kommer att inrättas en radioaffär i vävstugan till vänster om entrén. Där skall besökarna kunna köpa komponenter samt radioapparater och annan utrustning som är testade och fungerar.
2. Göteborgs Sändaramatörer, GSA, vill nästa år, 2014 fira att det då är 90 år sedan K.G. Eliasson bedrev regelbundna rundradiosändningar från Vallgatan 8 i Göteborg. GSA önskar få hjälp från Radiomuseet med att ordna mellanvågssändningar över staden vid det tillfället.
3. Radiomuseet har nu börjat anordna allmänna guidningar på tisdagarna och får då även annonsera om detta utan kostnad i Guiden i GP.

Radions barndom och hur det började...

Efter att vi druckit kaffe och ätit Birger och Lars Anderssons goda smörgåsar var det dags för Bengt Lindbergs föredrag.

Bengt berättade om radions utveckling fram till ca 1940 och dess pionjärer samt demonstrerade en del föremål från sina egna samlingar bl.a. denna fina fonograf med en rulle som lät riktigt bra.

IFA-mässan i Berlin 2013

I år var det sju medlemmar från radiohistoriska föreningen som åkte till Berlin för att i första hand se vad som visas på IFA-mässan. IFA står för Internationale Funk Ausstellung och är en mässa som fanns i Berlin redan på 20-talet. De som deltog i årets resa var Lars Kålland, Ingvar och Lollo Lund, Lennart Nilsson, Jan Jäderblom, Jan Sundberg och Kjell Markström. Resan utgick i hyrd buss från Grimeton den 7 september och med återkomst den 13 september.

Bilder Kjell Markström

Bjarne Nielsen visade runt på museet

Första målet på nerresan var ett besök på Radiomuseet i Ringsted ca en timmes resa sydväst om Köpenhamn. Vi fick se ett pedagogiskt väluppbyggt museum där man bl.a. hade mycket information om danska uppfinnare och pionjärer när det gäller tidig radioteknik t ex Waldemar Paulsen.

Utställningsföremålen var väl samlade i ämnesområden och dansk tillverkningsindustri presenteras. Själva museilokalen är en före detta mindre kyrka som museet fått överta till ett rimligt pris. Ett besök på radiomuseet kan rekommenderas och läs mer om det på www.rfr.dk.

Nästa mål var Berlin och dit kom vi sent på lördagskvällen. Påföljande söndag ägnades åt en välkänd loppmarknad på Unter den Linden och lite IFA-aktiviteter på Kurfürstendamm. Inget besök gjordes på IFA-mässan under söndagen då det brukar vara trångt där med alla helglediga berlinare. Men väl på måndag och tisdag var det mässbesök. Ska man försöka ange några av de mest intressanta utställningsobjekten för våra ögon detta år så får det väl bli följande:

- 1) En klockliknande historia från Samsung att ha på handleden och som samarbetar med mobilen i fickan vilket gör att den har massor av funktioner. Läs mer om Samsung Gear på nätet.
- 2) 3D-skrivare fanns i flera montrar och visade hur 3D-utskrifter går till.
- 3) Bildskärmar ska nu vara av OLED-typ, ha fördubblad upplösning dvs 2160 eller 4k och vara konkava. Givetvis var det fortfarande gott om helt platta skärmar men de stora drakarna, Samsung och LG, hade mycket dessa nya skärmar.
- 4) Samsung visade upp printers med hölje av papp – allt för att ha en miljövänlig profil
- 5) Det var som vanligt massor av utställare från Kina, Taiwan och Korea som profilerade sig som synnerligen intressanta underleverantörer och här kunde vi bl a se en android-dongle som ansluts en TV-mottagares HDMI-uttag. Har man då tillgång till ett Wi-Fi-nät kan man på ett enkelt sätt få in massor av TV-program.
- 6) Radiostyrda golfbollar och quadcopters med stabiliserat fäste för kamror fanns också på mässan

Bild 1. Samsung Galaxy Gear är en av flera s k smart watch. För mer information om denna och flera andra se PC för Alla nr 9, okt 2013 sid 40.

Bild 2. Ett av borden där Samsung Galaxy Gear provades. Intresset för prylen var enormt!

Bild 3. Här är ett exempel på utskrift från en 3D-printer. Varje lager i utskriften är 0,15 mm så man bör nog ha god tid på sig för att ”skriva” ovanstående tjur.

Bild 4. Samsung presenterade sin miljömedvetenhet med att visa skrivare tillverkade av kartong!

Bild 5. Samsung visade sina konkava Oled-skärmar med UHDT-upplösning (4k eller 2160). Jan Jäderblom samtalar med en av flickorna och det var givetvis skärmen han var intresserad av.

Som vanligt fanns Fraunhofer med samverkande universitet på mässan med sina utredningar och förslag om framtida system för TV och radio (eller bild och ljud). T ex högupplöst ljud (vad det nu är) och en White Book - Beyond HD. Här presenterades även HDMI 2.0 med fyra gånger så hög upplösning jämfört med dagens HDMI och mycket annat som finns med i denna övergång, se mer på www.hdmiforum.org .

Bild 6. Den nu nerlagda flygplatsen Tempelhof med sina imponerande byggnader från 30-talet.

När mässbesöken var avklarade fanns lite tid kvar för att se lite annat i Berlin och här var det lite olika intressen som gjorde att gruppen delade upp sig. Några åkte till Spandau en dag och såg allt vackert där. Andra funderade på vad som bör inhandlas på t ex Conrad. Ett gemensamt besök gjordes på den nu nerlagda flygplatsen Tempelhof med dess imponerande stora byggnader från 30-talet.

Bild 7. Ingvar Lund t.v. inhandlar det radiochassie som passar till Radiomuseets Lorenzrör.

På avresedagen från Berlin gjordes ett besök på företaget Radio Art på Zossener Strasse. Här köptes ett "radiochassie" till det Lorenz-rör som finns på Radiomuseet i Göteborg. Inneslutet i detta rör finns allt som behövs för att det ska bli en komplett mottagare. Nu återstår att få liv i detta 30-talsrör och att beskriva för besökare att detta är en mycket tidig IC-krets!

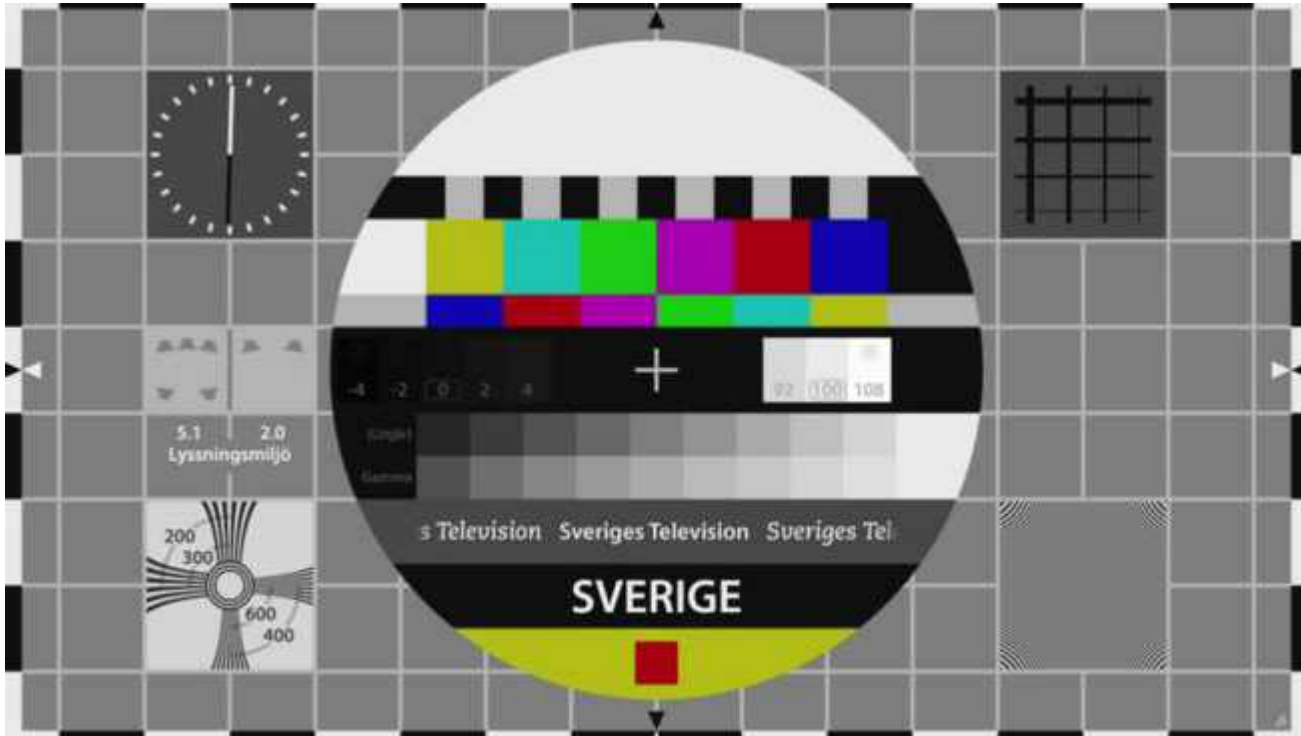
Resan hem gick via Schwerin – den gamla svenskstaden - och det vackra slottet fotograferades.

Genom Lars Kållands försorg finns nu massor av bilder från denna tysklandsresa på Radiomuseets dator så ta gärna en titt på dessa.

Kjell Markström

kjell.markstrom@telia.com

Ny testbild från SVT

I juni 2009 sändes den klassiska TV-testbilden PM5544 i 4:3-format för sista gången. Dess efterföljare blev Philips PM5644 i 16:9-format. Detta var en grafisk bild med upplösningen 1024X576 pixlar och flera av dess funktioner var anpassade för de analoga sändningarna. Den 9 juni 2011 togs även PM5644 bort eftersom den gamla testbilden inte fyllde någon funktion i den nya digitala miljön. Detta rapporterade NfR nr 32 om i september 2011.

Fram till i maj i år har SVT varit utan testbild. Nu har SVT återupptagit testbildssändningarna med en helt ny svensk egenutvecklad testbild anpassad för HDTV. Officiell start av dessa var den 3:e maj 2013 kl. 03:00 i SVT 2 / SVT 2 HD. Nu sänds den varje dag med start kl. 06.00 och ca 15 minuter framåt i SVT 2 / SVT 2 HD. SVT kommer att utöka testbildssändningarna på sikt och återkommer med besked om när detta sker.

Det går lika bra att spela in testbilden i sin HD-box och spela upp den i efterhand för att justera TV:ns inställningar. Från fabrik är många tv-apparater inställda på att återge blå färg bäst vilket gör att grått och svart blir lidande.

För den vetgirige finns mer att läsa på nedanstående länk. Där finns även en enkel användarmanual att ladda ned som beskriver hur man utnyttjar testbildens alla funktioner.

<http://www.svt.se/omsvt/om-sandningarna/hdtv/testbild-1>

Christian Stöberg
sm6vpu@telia.com

Ordföranden har ordet

Sommaren är slut. Jag hoppas att du har upplevt denna fantastiska sommar med vila och rekreation. Hösten är kommen med sina lågtryck och ruskväder. Härligt, lagom för aktiviteter inomhus, på museet t. ex. För här finns att göra! Du är alltid välkommen!

Vi kan glädja oss åt att vi haft ganska många besökare i sommar, även i grupper och från utlandet. Det stärker kassan!

Vår radiobutik börjar ta form. Vi har fått i en ny dörr som blir en entre till butiken direkt från ingången. Tanken är att göra inredningen efter den modell som de flesta radioaffärer hade på 40 – 50-talet. Där ställs ut rundradioapparater, radiogrammofoner, bandspelare och tillbehör. Allt ska vara i god kondition och fungerande. Givetvis avsedda för försäljning till hugade spekulanter. Kanske kan vi också få plats med någon modernare apparat.

Enligt beslut på tidigare styrelsemöte kommer vi att delta i årets bokmässa med en liten monter. Vi är medvetna om att en bokmässa kanske inte är precis rätt forum för ett radiomuseum, men detta är en aktivitet i en mässa som är besökt av väldigt mycket folk. Vår avsikt är i första hand att synas. Att skapa intresse och nyfikenhet för det faktum att

det finns ett radiomuseum i Göteborg.

Det är alltså ett led i vår strävan att nå en större publik.

Gör ett besök, det kan bli intressant, även för dina anhöriga. Mässan pågår 26 – 29 sept.

För att ytterlighare främja intresset för vår verksamhet kommer vi också under en tid att annonsera i Göteborgs-Posten på tisdagar då vi erbjuder gratis guidning för de besökande. I samma syfte undersöker vi nu ett eventuellt medlemskap i Riksförbundet Sveriges Museer. Vi hoppas därigenom dra fördelar på olika sätt, vi blir bl a en del av de officiella institutionerna på området, vilket kan gynna våra ansträngningar på många plan.

Vårens kurser var uppskattade och fick fina recensioner av deltagarna. Kurserna i Grundläggande Radioteknik, Reparation och trimning av superheterodynmodtagare samt Mätteknik hålls vanligen på lördagar och söndagar.

Det är alltså bara att anmäla dig om du önskar, till Bo Sörensson, som administrerar kurserna.

Efter en omfattande ansökan om sändartillstånd har Post och Telestyrelsen utfärdat ett tillstånd för radiosändare på frekvensen 981 kHz (som Göteborgs gamla MV-sändare) och effekten 10 Watt ERP med placering på RM. Därigenom blir det nu möjligt att för besökare demonstrera våra gamla rundradioapparater som bara är avsedda för AM på mellanvåg. Vi ser detta som en stor framgång i den museala verksamheten.

Håll koll på vår information i Audionen och Nyheter från Radiomuseet. Du är välkommen med synpunkter men också om du kan skriva några minnen från dina erfarenheter inom radio, samt om du har bilder. Det kan bli intressant läsning för våra medlemmar.

Hälsningar

Ake Kjellin

Ordförande

akekjellin@hotmail.se

Facebook

Det är många som besöker Radiomuseets facebookside som nu kan ståta med 347 likes, 51 talking about och 71 were here och nu bl. a. med bilder från Bokmässan i Göteborg.

Adressen är som vanligt:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Audionen

Deadline är söndagen den 3 november
Material till nästa nr av Audionen skall vara mig tillhanda den 3 november för att jag skall ha tid att redigera det.

Tänk på att för att få bästa resultat så behöver bilderna vara ca 1-2 MB och i tif-format.

Skannar du bilder så bör upplösningen vara på 300 ppi eller däromkring.

Notiser i form av en bild med en bra bildtext är värdefulla att få som utfyllnad.

Sven Persson
audionen@radiomuseet.se

Nyheter från Radiomuseet

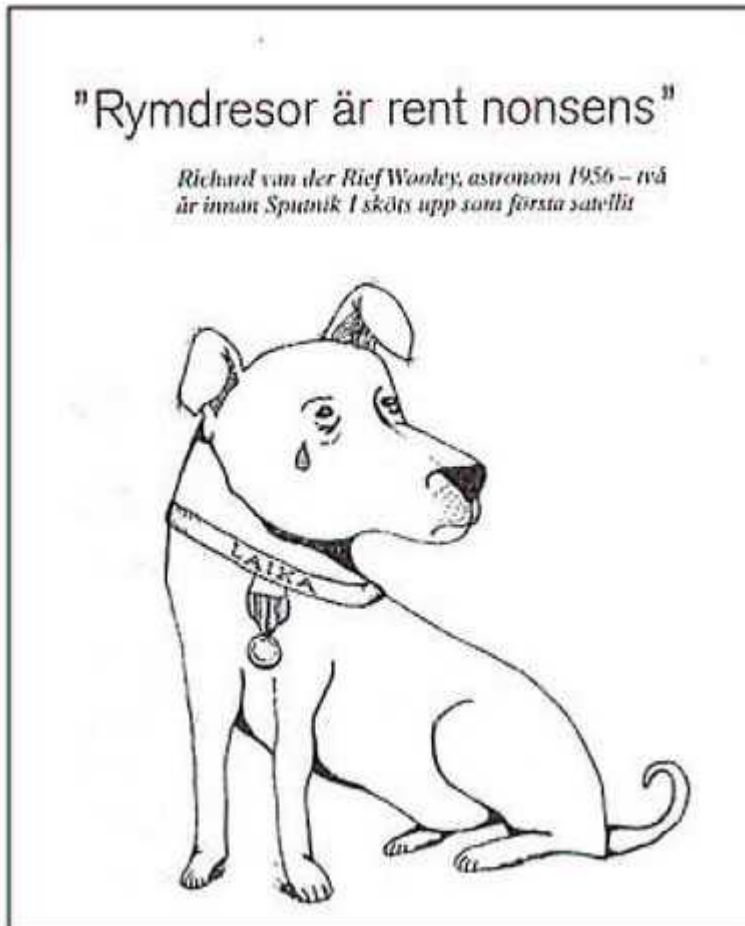
Deadline är fredagen den 25 oktober

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, om Du vill sprida kunskap om Radiomuseet och allt vi sysslar med här!

Skriv, ring eller mejla Dina tankar och idéer inför Radiomuseets framtid.
Kanske är det något som Du själv skulle vilja arbeta med.
Välkommen även med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Lars Lindskog
l.lindskog@hem.utfors.se

klaka ord

Varma hälsningar till alla våra läsare från
Radiohistoriska Föreningen i Västsverige

RADIOMUSEET
GÖTEBORG

